KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ŠVIETIMO SKYRIUS

NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO IR TĘSTINIO MOKYMOSI POREIKIO KLAIPĖDOS MIESTE NUSTATYMO ATASKAITA

Nr.

Vadovaujantis Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos švietimo skyriaus 2023 metų priežiūros vykdymo ir veiklos organizavimo planu, patvirtintu Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. ŠV1-26 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos švietimo skyriaus 2023 metų priežiūros vykdymo ir veiklos organizavimo plano patvirtinimo“, 2023 m. rugsėjo 18 – lapkričio 9 d. internetine apklausų administravimo programine priemone (respondentams pateikta internetinė nuoroda į „Google Forms“ suformuotą anketą) atlikta apklausa dėl neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi poreikio Klaipėdos mieste.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje (toliau – Savivaldybė) pagal profesines sritis apklausa atlikta 2023 m. rugsėjo 18–22 d. – spalio 26–30 d.). Duomenis pateikė Savivaldybės Aplinkosaugos, Kultūros, Sporto, Sveikatos, Švietimo skyrių, Jaunimo ir bendruomenių reikalų koordinavimo, Tarpinstitucinio koordinavimo grupių specialistai. 2023 m. spalio 30 – lapkričio 9 d. apklausoje duomenis pateikė Savivaldybės švietimo pagalbos įstaigų (Klaipėdos pedagogų švietimo ir kultūros centro (toliau – PŠKC), Klaipėdos pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT), I. Kanto viešojoje bibliotekos, Klaipėdos universiteto Tęstinių studijų centro administracijų specialistai, Lietuvos suaugusiųjų asociacijos Klaipėdos krašto skyriaus atstovas. Iš viso apklausoje apie neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi poreikį Klaipėdos mieste dalyvavo 12 informacijos teikėjų.

Savivaldybės Aplinkosaugos, Sveikatos skyrių specialistai apklausoje pateikė informaciją, kad iš gyventojų klausimų apie suaugusiems asmenims neformaliuoju būdu organizuojamus, vykstančius mokymus negauna, suaugusieji tokio poreikio neišreiškia.

Švietimo skyrius dažniausiai sulaukia klausimų dėl pedagogų kvalifikacijos kėlimo kursų. Suinteresuoti tobulinti kvalifikaciją, Klaipėdos miesto pedagogai nukreipiami į PŠKC. Asmenys, naujai pradėję dirbti mokytojais ir norintys įgyti pedagogo kvalifikaciją arba persikvalifikuoti į kitą pedagoginę specialybę, nukreipiami studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose (kolegijas ir universitetus). Pastarosios formaliojo švietimo studijos, vykdomos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas ir įregistruotas švietimo programas, kurias baigus įgyjamas išsilavinimas ir (ar) kvalifikacija arba pripažįstama kompetencija, reikalinga įstatymų reglamentuojamam darbui ar funkcijai atlikti.

Taip pat Švietimo skyrius sulaukia skambučių dėl galimybės mokytis valstybinės kalbos. Dažniausiai interesantai nukreipiami į Užimtumo tarnybą prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuri Savivaldybės gyventojams organizuoja valstybinės kalbos kursus.

2022 m., vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto (toliau – ŠMSM) ministro 2022 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-669 „Dėl lėšų skyrimo suaugusių asmenų, atvykusių į Lietuvos Respubliką iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, lietuvių kalbai mokyti ir šių lėšų paskirstymo 2022 metais pagal savivaldybes patvirtinimo“, Savivaldybei skirtas suaugusių asmenų, atvykusių į Savivaldybę iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų

Ukrainoje (toliau – ukrainiečiai), finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų lietuvių kalbos mokymo paslaugoms nuo 2022 m. kovo 25 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Lietuvių kalbos mokymus suaugusiems ukrainiečiams neformaliuoju būdu organizavo ir paraiškas gauti lėšas mokymams Savivaldybei teikė I. Kanto viešoji biblioteka, Klaipėdos universitetas ir VšĮ „LCC tarptautinis universitetas“. Pastarųjų organizuojamuose lietuvių kalbos mokymuose neformaliuoju būdu dalyvavo 563 iš Ukrainos atvykę suaugę asmenys.

Savivaldybės Kultūros skyriaus duomenimis, gaunama užklausų dėl vykdomų lietuvių kalbos kursų Klaipėdos mieste. Dažniausiai šiuo klausimu domisi į Lietuvą iš Ukrainos atvykę asmenys. Kultūros įstaigų specialistai kelia kompetencijas skirtingose srityse pagal poreikį, pvz. komunikacijos, komandinio darbo, projektų rašymo.

Savivaldybės Sporto skyriaus duomenimis, suaugę asmenys pageidauja mokytis anglų kalbos, vadybos, psichologijos.

Savivaldybės Jaunimo ir bendruomenių reikalų koordinavimo grupės specialistai apklausoje nurodė, kad gauna užklausų iš jaunimo darbuotojų apie socialinių tinklų valdymo, komunikacijos mokymus. Pavyzdžiui, jaunimo darbuotojai turi gebėti vykdyti komunikaciją, kelti jaunimui patrauklią informaciją į socialinius tinklus, todėl jiems labai reikalingi maketavimo mokymai. Jaunimo darbuotojų (suaugusių asmenų) didžiausias interesas neformaliuoju būdu mokytis sukurti patrauklius, trumpus video klipus socialiniams tinklams.

Savivaldybės Tarpinstitucinio koordinavimo grupė apklausoje apie neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi poreikį pateikė informaciją, kad Klaipėdos miesto tėvai pageidautų: švietimo apie brendimą, žalingus įpročius, savęs pažinimo ir emocijų valdymą; kursų ar seminarų apie vaiko auginimą, vaikų krizes, psichologiją; mokymų, kaip kalbėti su vaiku, su paaugliu, kad jie iš tikro girdėtų, pageidautų pamokymų, kokiomis frazėmis kalbėtis su vaiku; seminarų / paskaitų su psichologais, socialiniais pedagogais apie paauglių problemas, jų pasaulėžiūrą, problemų sprendimą ir pan.; internetinių, nuotolinių seminarų su paauglių ir vaikų psichologais, daugiau informacijos apie narkotinių medžiagų prevenciją (cigaretes, el. cigaretes ir alkoholį); nuotolinių paskaitų, apie vaikų skaitmenines priklausomybes, apie jautresnių vaikų auginimą, seminarų apie vaikų auklėjimą, teminių užsiėmimų (po darbo valandų) mokyklinio amžiaus vaikus auginantiems tėvams.

PŠKC specialistai apklausoje pateikė informaciją, kad pastaruoju metu klausimų iš gyventojų apie suaugusiems asmenims neformaliuoju būdu organizuojamus mokymus negauna. PŠKC veikla orientuota į Klaipėdos miesto pedagogų kvalifikacijos tobulinimą. Jų organizuojamuose mokymuose, kursuose, seminaruose, konferencijose Klaipėdos miesto švietimo įstaigų pedagogai neformaliuoju būdu tobulina bendrąsias kompetencijas – vadybines organizacines, kultūrines, socialines (mokymo kalbos tinkama vartosena, valstybinės bei užsienio kalbų mokėjimas, komunikaciniai gebėjimai, kritinis mąstymas, technologijų taikymo ir informacijos valdymo įgūdžiai, teisinis raštingumas, etiketo pagrindų išmanymas); dalykines kompetencijas (mokomojo ir tai pačiai žinijos bei ugdymo sričiai (socialiniai, humanitariniai, gamtos mokslai, technologijos, menai, kūno kultūra ir sportas) priklausančių dalykų pagrindų bei naujovių išmanymas); didaktines kompetencijas (įskaitant psichologines žinias ir jų taikymą, profesinės etikos išmanymą ir laikymąsi).

PŠKC internetinėje svetainėje teikia išsamią informaciją apie neformalųjį suaugusiųjų švietimą (https://www.kpskc.lt/veiklos-sritys/neformalusis-suaugusiuju-svietimas/), tęstines studijas, Trečiojo amžiaus universitetą, nuotolinį mokymą(si), galimybę formalizuoti neformaliuoju būdu įgytas kompetencijas Klaipėdoje, neformaliuoju ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertinimo ir pripažinimo bendruosius principus, viešina miesto suaugusiųjų teikėjų organizuojamas veiklas, suaugusiųjų mokymo ir užimtumo paslaugas teikiančias institucijas, praktinius užsiėmimus, mokymo ir užimtumo programas Klaipėdos mieste, taip pat viešina Klaipėdos miesto neformaliojo suaugusiųjų švietimo teikėjų modulį, neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi situacijos Klaipėdos mieste tyrimų ataskaitas, neformaliojo suaugusiųjų švietimo stebėseną, informuoja apie renginius, skirtus neformaliajam suaugusiųjų švietimui, organizuoja ir koordinuoja suaugusiųjų savaitei skirtus renginius, rengia Klaipėdos miesto suaugusiųjų mokymosi savaitės vykdomų renginių laikraštį, kurį pateikia Lietuvos suaugusiųjų asociacijai, Klaipėdos miesto savivaldybei, viešina visuomenei.

2016 m. rugsėjo 22 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-221 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“, PŠKC buvo paskirtas Savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo koordinatoriumi, veiklų įgyvendinimui keturiems metams skirtas 472580,00 Eur finansavimas iš Savivaldybės biudžeto (toliau – SB). Savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimui buvo sudaryta Klaipėdos miesto neformaliojo suaugusiųjų švietimo koordinacinė grupė, parengti jos nuostatai. Įgyvendinus Savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi 2016–2019 metų veiksmų planą, tolimesnis finansavimas koordinuoti suaugusiųjų švietimo veiklas iš SB nebuvo skirtas.

Atsižvelgiant į mokymosi visą gyvenimą nuostatas, PŠKC sudaro sąlygas suaugusiesiems įgyti bendrųjų kompetencijų (organizuoja įvairius mokymus, edukacines išvykas, stažuotes). Plėtojant neformaliojo suaugusiųjų mokymosi paslaugas Klaipėdos mieste ir atliepiant suaugusiųjų asmenų poreikį mokytis neformaliuoju būdu, 2022 m. suaugusiems buvo sudarytos sąlygos įgyti bendrąsias kompetencijas šiuose kursuose ir mokymuose: Lietuvių kalbos kursai (22 akad. val., 25 dalyviai); Skaitmeninio raštingumo kursai (3 kartus po 80 akad. val., 85 dalyviai); Kompiuterinio ir finansinio raštingumo kursai (5 kartus po 8 akad. val.,105 dalyviai); Sveikos gyvensenos mokymai (3 kartus po 8 akad. val., 74 dalyviai); Turizmo renginių vadovų mokymai saugos ir sveikatos klausimais (4 kartus po 4 akad. val., 180 dalyvių). Sudarytos sąlygos 396 besiatestuojantiems mokytojams išklausyti kursus: Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos (60 akad. val., 106 dalyviai); Skaitmeninio raštingumo (80 akad. val., 85 dalyviai); Valstybinės lietuvių kalbos ir kultūros (22 akad. val., 25 dalyviai). Nuo 2020 m. PŠKC projekte „Nordplus Adult“ veikia kaip organizacija partnerė, įgyvendinusi 2 tarptautinius projektus, skirtus suaugusiųjų švietimui: 1. Kaimyninių šalių suaugusiųjų švietimo centrų darbo ypatumai“ („Peculiarities of work of adult education centers in neighboring countries“ NPAD-2020/10130); 2. „Interaktyvūs vaizdo įrašai ekologiškesnei ateičiai“ („Interactive videos for the greener future“ NPAD-2021/10072). Šiuo metu (2023 m.) PŠKC taip pat rengia „Nordplus Adult“ tarptautinį projektą, skirtą suaugusiems asmenims.

PPT duomenimis, suaugę asmenys (įstaigą lankančių vaikų tėvai) pageidauja mokytis, kaip kokybiškai namuose ugdyti vaikus, turinčius tam tikrų sutrikimų (pavyzdžiui, kalbos neišsivystymą, elgesio, aktyvumo, dėmesio sutrikimą ar pan.).

Savivaldybės I. Kanto viešosios bibliotekos specialistai apklausoje pateikė informaciją, kad į juos kreipiasi suaugusieji, kurie domisi medijų ir informacinio raštingumo, skaitmeninio raštingumo (pradedantiesiems), finansinio raštingumo, sveikatingumo ugdymo, lietuvių kalbos mokymais (pastarieji mokymai ypatingai aktualūs į Lietuvą atvykusiems ukrainiečiams). Informuota, kad bibliotekoje reikšmingas neįgaliųjų kultūrinis-edukacinis švietimas.

Klaipėdos universiteto Tęstinių studijų centro interesantų pageidaujamos sritys: administracinė ir darbo teisė, papildomosios medicinos nauda sveikatai (akupunktūros, ajurvedos, fitoterapijos, apiterapijos, kaniterapijos įvairaus amžiaus asmenims), namų ūkio, interjero kūrimo, šeimos tarpusavio santykiai (įvairias aspektais), kartų skirtumai, emocinio saugumo ir sveikatos tausojimas, senjorų gyvenimo kokybė, kultūros ir meno reikšmė asmenybei, sveikatos, smurto, priekabiavimo, kitataučių ir lyties tolerancijos klausimai.

Apklausos anketoje Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos (toliau – LSŠA) pateiktais duomenimis, suaugusieji pageidauja mokymų įvairiomis temomis: teisė (teisinių ginčių sprendimai, nekilnojamojo turto ir kitų dokumentų tvarkymas, apsauga nuo internetinių sukčių), efektyvus mokymasis (pavyzdžiui, kaip greitai išmokti užsienio kalbą), atminties, mąstymo lavinimas, savianalizė, saviugda, IT raštingumas ir IT priemonių naudojimas, sveikata ir sveika gyvensena.

LSŠA kiekvienais metais organizuoja suaugusiųjų mokymosi savaites Lietuvoje (2023 m. – XXIV suaugusiųjų mokymosi savaitė „Mokymosi tinklai“). LSŠA, Švietimo mainų paramos fondas, Klaipėdos universitetas, Klaipėdos valstybinė kolegija ir Klaipėdos miesto pedagogų švietimo ir kultūros centras koordinuoja suaugusiųjų mokymosi savaitės renginius Klaipėdos krašte (2023 m. Klaipėdos mieste – Mokymosi savaitės sutiktuvių konferencija (http://www.lssa.smm.lt/lt/suaugusiuju-mokymosi-savaite/), kurios tikslas – mokytis būti atviram,

pažinti, ko nepažįsti ar nežinai, ir puoselėti suaugusiųjų mokymosi idėjas, atskleisti mokymosi teikiamas galimybes, naudą ir džiaugsmą).

Klaipėdos universitete veikia Trečiojo amžiaus universitetas (toliau – TAU), organizuojantis neformaliojo suaugusiųjų švietimo mokymus vyresnio amžiaus žmonėms. TAU viešai interneto svetainėje skelbia priėmimą ir mokymų tvarkaraštį (https://www.ku.lt/lt/visuomenei/treciojo-amziaus-universitetas/naujienos-ir-tvarkarasciai). Suaugusieji, susidomėję TAU paskaitomis, į mokymus registruojasi pagal poreikį.

Išvados:

1. Klaipėdos mieste suaugusieji asmenys domisi neformaliuoju būdu įgyti ir / ar gilinti žinias socialiniais, tarpusavio santykių, kultūros, meno, saviugdos, nekilnojamo turto, dokumentų tvarkymo, tolerancijos kitataučiams, teisės, vadybos, komunikacijos, skaitmeninio turinio kūrimo, maketavimo, finansinio raštingumo, informacinių technologijų, vaikų ugdymo ir priežiūros, psichinės ir fizinės sveikatos klausimais.
2. Suaugusiųjų švietimo klausimais mieste rūpinasi skirtingos įstaigos, atsižvelgdamos į įstaigos veiklos sritį, klientų interesus, skirtą finansavimą.
3. Organizuojant suaugusiųjų mokymosi savaitės renginius Klaipėdos mieste, LSŠA pagal poreikį bendradarbiauja su kitomis Klaipėdos miesto įstaigomis.
4. Suaugusiųjų švietimas yra labai reikšminga sritis, palaikanti suaugusiųjų įvairaus amžiaus žmonių socialinę integraciją į visuomenę, skatinanti efektyvų, produktyvų ir turiningą gyvenimą, fizinį aktyvumą, tenkinanti kultūrinius poreikius, mažinanti socialinę atskirtį.

Rekomendacijos:

1. Formuoti vientisą Klaipėdos miesto suaugusiųjų švietimo koordinavimo sistemą, įtraukiančią bendradarbiauti Klaipėdos miesto suaugusiųjų neformaliojo švietimo teikėjus.
2. Inicijuoti Savivaldybės įstaigai pavedimą ir svarstyti galimybę jai skirti finansavimą koordinuoti neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi sritį Klaipėdos miesto teritorijoje.

PRIDEDAMA:

1. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi poreikio Klaipėdos mieste apklausos duomenys, 2 lapai.

Vyriausioji specialistė Simona Šliogerienė